

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

متدولوژی تحقیق در مدیریت

نورج صادقی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

www.Sadeghi-najafabadi.com

سرشناسه	:	تورج صادقی، ۱۳۵۷-
عنوان و نام پدیدآور	:	متدولوژی تحقیق در مدیریت / تورج صادقی
مشخصات نشر	:	مشهدالرضا: آبان برتر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۲۳ ص: جدول، نمودار، ۵/ ۱۲/ ۵ س.م.
شابک	:	۹۹۰۰ ریال ۸- ۱۶- ۷۸۷۳- ۶۰۰- ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیا
موضوع	:	مدیریت - تحقیق - روش‌شناسی
موضوع	:	Management - Research - Methodology
کتابخانه	:	۴ / HD۳۰ / ص ۲م ۲ ۱۳۹۵
ردیف	:	۶۵۸ / ۰۰۷۲
شماره کتاب‌شناسی ملی	:	۳۲۳۰۳۴۸

متدولوژی تحقیق در مدیریت

نویسنده:	تورج - صادقی
ویراستار:	سیدمحمد حیدری ^۱ (مؤسسه «ویراستاران»)
صفحه‌آرا:	سیدحمید حیدری‌ثانی
طراح جلد:	سعید جعفری
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	چاپ اول، بهار ۱۳۹۵
چاپ:	پیشگام
شابک:	۹۷۸ - ۶۰۰ - ۷۸۷۳ - ۱۶ - ۸
قیمت:	۹۹۰۰ تومان
پخش:	مرکز گسترش نشر ایران (مگنا)، تلفن: ۰۵۱۳۸۵۵۷۷۸۹ و ۰۶۶ (۰۲۱)
	pub@magnabook.ir و www.magnabook.ir

تمامی حقوق برای نشر آبان برتر محفوظ است.

پیشگفتار

باتوجه به رشد فزاینده علم مدیریت و تمایل روزافزون برای ورود به تحصیل در رشته‌های مرتبط با مدیریت در مقاطع تحصیلات تکمیلی، به نظر می‌رسد نقش تحقیق به عنوان ابزاری برای حل مسائل مدیریتی، روز به روز برجسته‌تر می‌شود.

در کشور ما نیز توجه به امر پژوهش می‌تواند بسیاری از مشکلات و مسائل مدیریتی پیرامون ما را در مرحله اول درست شناسایی کرده و در مرحله بعد، راه‌حلی مناسب برای آن ارائه کند، لذا لازم است که امر تحقیق را جدی گرفته و در آن راستا تلاش بیشتری کنیم. در این میان، یکی از دغدغه‌های اساسی محققان، استادان و دانشجویان آشنایی با چهارچوب‌ها و روش‌های کاربردی تحقیق در این علم است.

تمرکز بر شناسایی درست روش‌های تحقیق، علاوه بر حل مسائل علمی مدیریت، می‌تواند در توسعه این علم نیز کاربرد فراوانی داشته باشد. در همین راستا صاحب‌نظران حاضر با تمرکز بر علم مدیریت و روش‌های تحقیق مرتبط با این علم نگارش شده است.

در انتها از کلیه استادان و دانشجویان و محققان درخواست می‌شود تا نقطه نظرات خود را درخصوص مطالب این کتاب ارسال کنند. گفتنی است که نظرهای دوستان به همراه مطالبی که به این چاپ نرسیده، در چاپ بعدی لحاظ خواهند شد. تورج صادقی، بهار ۱۳۹۵

مشهد، صندوق پستی: ۱۱۱۴ - ۹۱۷۷۵

Tooraj_Sadeghi@yahoo.com

فهرست

۳	پیشگفتار
۵	فهرست
۱۱	فصل اول: کلیات
۱۳	۱.۱. مقدمه
۱۴	۲.۱. اهمیت شناخت در علم مدیریت
۱۵	۳.۱. نظریه در علم
۱۵	۱.۳.۱. ویژگی‌های نظریه
۱۶	۲.۳.۱. نقش نظریه در تحقیق
۱۶	۱.۲.۳.۱. روش «ابتدا نظریه، بعد پژوهش»
۱۷	۲.۲.۳.۱. روش «ابتدا پژوهش، بعد نظریه»
۱۷	۳.۳.۱. انواع نظریه
۱۸	۴.۳.۱. معیارهای ارزیابی نظریه‌ها
۱۹	۴.۱. چستی روش تحقیق
۱۹	۱.۴.۱. چستی روش
۲۰	۲.۴.۱. چستی تحقیق
۲۵	فصل دوم: طبقه‌بندی تحقیق برحسب روش
۲۷	۱.۲. مقدمه
۲۷	۲.۲. تحقیق همبستگی
۲۸	۱.۲.۲. نمونه‌هایی از تحقیقات همبستگی
۲۹	۳.۲. تحقیق پیمایشی (زمینه‌یابی)
۲۹	۱.۳.۲. کاربردهای پیمایش در سازمان

۳۰	-----	۴.۲. تحقیق توصیفی
۳۲	-----	۵.۲. تحقیق تاریخی
۳۳	-----	۶.۲. تحقیق علی مقابسه‌ای (علی تطبیقی)
۳۵	-----	۲.۶.۱. نمونه‌هایی از مطالعات علی تطبیقی
۳۵	-----	۷.۲. تحقیقات آزمایشی
۳۶	-----	۲.۷.۱. طرح آزمایش چیست؟
۳۶	-----	۲.۷.۲. انواع طرح‌های آزمایشی
۳۶	-----	۲.۷.۲.۱. طرح‌های تجربی مقدماتی
۳۷	-----	۲.۷.۲.۲. طرح‌های نیمه تجربی
۳۷	-----	۲.۷.۲.۳. طرح‌های تجربی حقیقی
۳۷	-----	۲.۷.۳. نمونه‌هایی از مطالعات آزمایشی
۳۸	-----	۸.۲. تحلیل محتوا
۳۹	-----	۸.۲.۱. هدف‌های تحلیل محتوا
۴۰	-----	۹.۲. پایایی
۴۱	-----	۱۰.۲. مقابسه میدانی
۴۲	-----	۲.۱۰.۱. مقایسه اکتشافی
۴۲	-----	۲.۱۰.۱.۱. توانمندی
۴۲	-----	۲.۱۰.۱.۲. ضعف‌ها
۴۲	-----	۲.۱۰.۲. آزمایش میدانی
۴۲	-----	۲.۱۰.۲.۱. مزیت‌های آزمایش میدانی
۴۳	-----	۲.۱۰.۲.۲. محدودیت‌های آزمایش میدانی
۴۳	-----	۲.۱۰.۳. تفاوت‌های آزمایش‌های میدانی آزمایشگاهی
۴۳	-----	۱۱.۲. تحقیق کیفی
۴۳	-----	۱.۱۱.۲. توانمندی‌ها
۴۴	-----	۲.۱۱.۲. ضعف‌ها
۴۵	-----	فصل سوم: طبقه‌بندی تحقیق بر مبنای هدف
۴۷	-----	۱.۳. مقدمه
۴۷	-----	۲.۳. تحقیقات بنیادی (پایه)
۴۷	-----	۳.۳. تحقیقات کاربردی
۴۸	-----	۱.۳.۳. رابطه تحقیقات پایه و کاربردی
۴۹	-----	۴.۳. تحقیقات بازاریابی
۵۰	-----	۱.۴.۳. تحقیق و توسعه
۵۰	-----	۲.۴.۳. تحقیق عملی (کاری)
۵۱	-----	۱.۴.۳.۱. تحقیق عملی جامع‌گرا

فصل چهارم: دسته‌بندی براساس معیار ----- ۵۳

۱.۴. مقدمه ----- ۵۵

۲.۴. دسته‌بندی براساس سه معیار ----- ۵۵

۱.۲.۴. روش جمع‌آوری داده‌ها ----- ۵۵

۲.۲.۴. محیط جمع‌آوری داده‌ها ----- ۵۵

۳.۲.۴. منابع ----- ۵۵

۳.۴. دسته‌بندی براساس دو معیار ----- ۵۶

فصل پنجم: تحقیق غیرآزمایشی و آزمایشی ----- ۵۹

۱.۵. مقدمه ----- ۶۱

۲. تحقیق غیرآزمایشی ----- ۶۱

۱.۲.۵. مطالعه سوابق (تحقیق کتابخانه‌ای) ----- ۶۳

۵. بررسی ----- ۶۴

۱.۵. مشاهده [ازنظر] ----- ۶۴

۱.۱.۵. نحوه ارتباط ----- ۶۴

۲.۲.۵. ساختار ----- ۶۵

۳.۱.۵. مشارکت محقق ----- ۶۵

۲.۲.۵. توان ----- ۶۵

۱.۲.۲.۵. میزان وقت ----- ۶۶

۶.۱.۲.۵. مشاهده ----- ۶۶

۲.۲.۲.۵. پیمایش (زمینه‌یابی) ----- ۶۸

۱.۲.۲.۵. حضوری (مصاحبه) ----- ۶۹

۲.۲.۲.۵. غیرحضوری (پرسش‌نامه) ----- ۷۵

۳.۲.۲.۵. پیمایش گروهی (گروه کانونی) ----- ۸۱

۴.۲.۲.۵. طولی (پانل) ----- ۸۲

۳.۵. تحقیق آزمایشی یا تجربی ----- ۸۳

۴.۵. نحوه انتخاب روش تحقیق مناسب برای حل مسئله تحقیق ----- ۸۳

فصل ششم: مفاهیم اولیه فرایند تحقیق ----- ۸۷

۱.۶. مقدمه ----- ۸۹

۲.۶. انتخاب عنوان تحقیق ----- ۸۹

۳.۶. مسئله تحقیق (بیان مسئله تحقیق) ----- ۸۹

۴.۶. اهمیت و ضرورت انجام تحقیق ----- ۹۰

۱.۴.۶. اهمیت نظری ----- ۹۰

۲.۴.۶. اهمیت کاربردی ----- ۹۱

۵.۶. چهارچوب نظری تحقیق ----- ۹۱

۹۱	۶.۶ مدل مفهومی تحقیق
۹۶	۶.۶.۱ چستی مفهوم
۹۶	۶.۶.۲ انواع مفاهیم
۹۶	۶.۶.۱.۲ مفهوم نظری
۹۶	۶.۶.۲.۲ مفهوم تجربی
۹۶	۶.۶.۳ کارکردها و نقش مفاهیم
۹۷	۶.۶.۴ چستی سازه
۹۷	۶.۶.۵ تعاریف مفهوم سازی و عملیاتی کردن
۹۷	۶.۶.۱.۵ مفهوم سازی
۹۷	۶.۶.۲.۵ عملیاتی کردن
۹۷	۶.۶.۶ چستی تعریف
۹۷	۶.۶.۱.۶ انواع تعریف
۹۷	۶.۶.۱.۱.۱ تعریف مفهومی
۹۷	۶.۶.۱.۲.۲ تعریف چند مرحله ای
۹۸	۶.۶.۱.۳.۱ عملیاتی (عملی)
۹۸	۶.۷ بررسی پیشینه تحقیق
۹۸	۶.۷.۱ هدف پیشینه تحقیق
۹۹	۶.۷.۲ تأثیر مثبت بررسی پیشینه تحقیق کسب اطلاعات
۹۹	۶.۸ اهداف تحقیق
۹۹	۶.۸.۱ اهداف اصلی
۹۹	۶.۸.۲ اهداف فرعی
۱۰۰	۶.۹ سؤال های تحقیق
۱۰۱	۶.۹.۱ سؤال های توصیفی
۱۰۱	۶.۹.۲ سؤال های رابطه ای
۱۰۱	۶.۹.۳ سؤال های مقایسه ای (تفاوتی)
۱۰۱	۶.۹.۴ سؤال های علی و معلولی
۱۰۲	۶.۹.۵ فرضیه های تحقیق
۱۰۲	۶.۹.۱.۵ قالب های فرضیه سازی
۱۰۲	۶.۹.۲.۵ فرضیه آماری
۱۰۳	۶.۹.۳.۵ نقش فرضیه در تحقیق
۱۰۴	۶.۹.۴.۵ شیوه فرضیه سازی
۱۰۴	۶.۹.۵.۵ تقسیم بندی انواع فرضیه
۱۰۵	۶.۱۰ متغیرهای تحقیق
۱۰۶	۶.۱۰.۱ متغیر وابسته

۱۰۶	۲.۱۰.۶ متغیر مستقل
۱۰۶	۳.۱۰.۶ متغیر میانجی
۱۰۷	۴.۱۰.۶ متغیر مداخله‌گر (مداخله)
۱۰۷	۵.۱۰.۶ متغیر کنترل
۱۰۷	۶.۱۰.۶ متغیر کمی
۱۰۸	۱.۱۰.۶ متغیر کمی پیوسته
۱۰۸	۲.۱۰.۶ متغیر کمی گسسته
۱۰۸	۷.۱۰.۶ متغیر کیفی
۱۰۸	۱.۷.۱۰.۶ متغیر کیفی اسمی
۱۰۸	۲.۷.۱۰.۶ متغیر کیفی ترتیبی
۱۰۹	۸.۱۰.۶ مقیاس‌های اندازه‌گیری
۱۰۹	۱.۸.۱۰.۶ مقیاس اسمی
۱۱۰	۲.۸.۱۰.۶ مقیاس ترتیبی (رتبه‌ای)
۱۱۰	۳.۸.۱۰.۶ مقیاس فاصله‌ای
۱۱۱	۴.۸.۱۰.۶ مقیاس نسبی
۱۱۱	۹.۱۰.۶ مقیاس سنجه
۱۱۲	۱.۹.۱۰.۶ طیف یک‌پارچه
۱۱۲	۲.۹.۱۰.۶ طیف ستور
۱۱۲	۳.۹.۱۰.۶ طیف گسترده
۱۱۳	۴.۹.۱۰.۶ طیف بوگاردوس
۱۱۳	۱۱.۶.۱۱.۶ روایی و پایایی ابزارهای اندازه‌گیری
۱۱۴	۱۲.۶.۱۱.۶ جامعه و نمونه آماری
۱۱۴	۱.۱۲.۶.۱۱.۶ انواع نمونه‌گیری
۱۱۴	۱.۱.۱۲.۶.۱۱.۶ نمونه‌گیری غیراحتمالی
۱۱۵	۲.۱.۱۲.۶.۱۱.۶ نمونه‌گیری احتمالی
۱۱۵	۱.۲.۱.۱۲.۶.۱۱.۶ نمونه‌گیری تصادفی ساده
۱۱۵	۲.۲.۱.۱۲.۶.۱۱.۶ نمونه‌گیری تصادفی سیستماتیک
۱۱۵	۳.۲.۱.۱۲.۶.۱۱.۶ نمونه‌گیری خوشه‌ای
۱۱۶	۴.۲.۱.۱۲.۶.۱۱.۶ نمونه‌گیری طبقه‌ای
۱۱۶	۲.۱۲.۶ عوامل مؤثر در تعیین اندازه نمونه
۱۱۷	۱۳.۶ قلمروهای تحقیق
۱۱۷	۱.۱۳.۶ قلمروی موضوعی
۱۱۷	۲.۱۳.۶ قلمروی زمانی
۱۱۸	۱.۲.۱۳.۶ تحقیق‌های مقطعی

۱۱۸	۶. ۲. ۱۳. ۲. تحقیق های دوره ای
۱۱۸	۶. ۳. ۱۳. مکانی
۱۱۸	۶. ۱. ۳. ۱۳. آگاهی پیشینی
۱۱۸	۶. ۲. ۳. ۱۳. آگاهی پسینی
۱۱۸	۶. ۱۴. انواع روش های تجزیه و تحلیل
۱۱۹	۶. ۱. ۱۴. تجزیه و تحلیل توصیفی
۱۲۰	۶. ۲. ۱۴. تجزیه و تحلیل مقایسه ای
۱۲۰	۶. ۳. ۱۴. تجزیه و تحلیل علّی
۱۲۰	۶. ۴. ۱۴. فراتحلیل
۱۲۰	۶. ۱۵. انواع تحلیل های آماری
۱۲۰	۶. ۱. ۱۵. آمار توصیفی
۱۲۱	۶. ۲. ۱۵. آمار استنباطی
۱۲۱	۶. ۶. نتیجه گیری و پیشنهادها در انتهای طرح تحقیق (پایان نامه)
۱۲۱	۶. ۱. ۶. پدیدهای کلی
۱۲۱	۶. ۲. ۱۶. پیشنهادی کاربردی
۱۲۳	فصل هفتم: مراحل انجام یک تحقیق، به عنوان نمونه
۱۲۵	۷. ۱. مقدمه و مثال
۱۲۵	۷. ۲. اهداف و سؤال های اصلی و فرعی
۱۲۶	۷. ۳. روش شناسی و متدولوژی تحقیق
۱۲۸	۷. ۴. ارائه چهارچوب یا مدل مفهومی اولیه
۱۲۹	۷. ۵. تحقیق همبستگی و انواع آن
۱۲۹	۷. ۱. ۵. انواع تحقیق همبستگی
۱۳۰	۷. ۱. ۵. ۱. تحلیل ماتریس همبستگی یا کوواریانس
۱۳۱	۷. ۱. ۵. ۱. ۱. تحلیل عاملی
۱۳۴	۷. ۱. ۵. ۲. مدل معادلات ساختاری
۱۳۹	۷. ۶. تحلیل استنباطی یافته ها
۱۳۹	۷. ۱. ۶. نتایج تحلیل عاملی
۱۴۱	۷. ۷. اعتبارسنجی مدل های اندازه گیری
۱۴۱	۷. ۱. ۷. معیارهای اعتبارسنجی مدل های اندازه گیری
۱۴۳	۷. ۸. کلام آخر